

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תריב ♦ שנה יב ♦ אבות ב

שב"ק פנחס ♦ כא תמוז ה'תשפד

דברי אלוקים חיים מרח רבינו הגה"ק זיע"א

ידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום.

בפסוק שלפנינו יש לדקדק כמה דקדוקים בראשונה למה חזר ליחסו לפנחס, הלא כבר נאמר בתחילת המעשה בפרשה הקודמת פרשת בלק, וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו', ורש"י פירש לפי שהיו השבטים מבזים אותו "הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו (שהוא יתרו) עגלים לעבודה זרה, והרג נשיא שבט מישראל", לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן.

וצריכים להבין מה שנקט "שבטים מבזים אותו" ולא נקט "הבריות מבזים אותו", וגם מה הוא הלשון שהיו מבזים אותו, מה בא כאן לשון בזיון, אם צדק פנחס למה לבזות אותו ואם לא צדק מה זה הבזיון ידונו אותו בבית דין שהרג נשיא מישראל והבית דין יפסוק על פי התורה, מה הוא זכאי או חייב. וגם קשה הלא הם ידעו שהוא נכד אהרן הכהן ומכל מקום ביזהו מפני שהוא גם נכד של יתרו שפיטם עבודה זרה, ולכן לכאורה מה הוסיף בזה שכתב הפסוק עוד הפעם שהוא בן אלעזר ונכדו של אהרן הכהן.

ויש שתייצו (גור אריה, במדבר כ"ה: יא, א) מה שנקט "השבטים" לומר שהעיקר היחס הוא תולה בשבטים, שכל אחד יודע יחוס שבטו, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין ע"ב) שעתיד הקב"ה שיהיה מעיד על השבטים וכדכתיב בפסוק "שבטי י-ה עדות לישראל", ולכן היו מבזים אותו שהם מיוחסים והוא אינו מיוחס כל כך מפני שהוא מזרעו של יתרו, ובא הכתוב ליחסו אחרי אהרן לומר שהעיקר הא יחוס מצד האב ולא אחרי האם ולכן הוא אומר שמכאן והילך גם פנחס יהיה כהן לעולם וכמו אביו אלעזר.

ועוד יש לומר שהם אמרו שבא זה המעשה של אכזריות מצד אבי אמו שהוא יתרו ולא מצד אהרן שהוא אוהב שלום ורודף שלום, ולכן בא הפסוק לומר שגם זה בא מצד אהרן שאל יחשבו שאהרן לא היה קנאי, אלא שאף שהיה אוהב שלום אבל גם היה רודף שלום כלומר שרדף את השלום אם הוא נוגע לכבוד שמים ולכן הקנאות של פנחס בא גם מצד אהרן שבאופן כזה גם אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום אבל כאן היה גם הוא מתנהג להיות רודף שלום ולעשות כמעשה פנחס.

ונראה עוד לומר ולתרוץ מה שהקשו באופן אחר, ומקודם נביא את הפסוקים מתחילת המעשה של פנחס, מפרשה הקודמת (בלק, כה, ה) "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב את אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בוכים פתח אוהל מועד, וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו" וגו'.

ופירש רש"י שנתעלמה ממנו (כלומר ממשה) הלכה שכל הבעל ארמית קנאים פוגעים בו, ולכן געו כולם בבכיה וכו', ופנחס ראה מעשה ונזכר הלכה, אמר לו למשה מקובלני ממך הבעל ארמית קנאים פוגעין בו, אמר (משה לפנחס) לקרינא דאיגרתא איהו ליהו פרונקא [כלומר מקריא האיגרת הוא יהיה השליח לבצע מה שכתוב בהאיגרת] ומיד ויקח פנחס רומח בידו ועשה מה שעשה.

דברות קודש מרח רבינו עט"ר שליט"א

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן (כה, יא)

לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה, לכן בא הכתוב ויחסו אחר אהרן (רש"י) והקושיה מתבקשת מאליה, מה עוזר לנו שיש לו סבא אהרן, האם זה מפחית את חלקו של הסבא השני שפיטם עגלים לעבודה זרה? מתרץ הגאון רבי יואל מיארטשוב זצ"ל (הובאו דבריו ב"טללי אורות" של הרב קלר) שהתורה באה לומר שבח גדול על פנחס. כי אמנם יש לו את התכונות שירש מסבו שפיטם עגלים לעבודה זרה. אך הוא, מעידה התורה, עבד על עצמו עד שנהיה צדיק גמור המיוחס רק אחרי אהרן, ואם כן שבח גדול הוא לו. שהצליח לעבוד ולעבד את עצמו עד שהגיע לדרגה זו.

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל (כה, כג)

רוח הקודש אומרת והייתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלוקיו, הרי מי אומר זאת השי"ת בעצמו, למה הוא הוא מזכיר אלוהיו ואם כן היה לו לומר לאלוקי ישראל וכו'. ע"כ נאמר "אלהיו" שהם אותיות "אלהיו" לרמז שפנחס זה אליהו כפי שנאמר (ילקוט שמעוני) פינחס הוא אליהו.

כן אפ"ל שהוא קינא לאלוקיו, דהיינו הוא אחז במה שהוא עשה וקינא. ולא כפי אלו שרק דואגים כל היום לאלוקים של השני, והם עצמם לא אוחזים בדרגה זו.

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם (כה, יג)

מובא בירושלמי (סנהדרין ס"ט) פינחס שלא ברצון חכמים... ביקשו לנדותו, אילולי שקפצה עליו רוח הקודש ואמרה: והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם)

הרי שפינחס העמיד בסכנה לא רק את גופו (שכן בני שבט שמעון היו עלולים להורגו וכן אם זמרי היה הורגו לא היה נענש שיש לו דין רודף) אלא אף את נשמתו (שהרי החכמים בקשו לנדותו), ובלבד שתוסר חמתו של הקב"ה מעל ישראל ותיפסק המגיפה. כפי שראינו אצל אממור"ר וזקני זי"ע שהלכו בדרכם של הבעל-שם-טוב ותלמידיו שהפקירו לא אחת את העולם-הבא שלהם למען טובתו של יהודי שני.

מכאן יש ללמוד שיש לצאת במסירות-נפש ולהשפיע על יהודים לקיים תורה ומצוות. אפילו מי שעדיין צריך ללמוד ולהבין את ענייני התורה, נדרש להקריב את טובתו האישית ולהציל יהודים סביבו.

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק אברהם מתתיהו זי"ע
בן הרה"ק רבי מנחם נחום זי"ע
משטפנטש
נלב"ע כא תמוז תרצ"ג
זכותו יגן עלינו ועכ"א

הייתכן שנתעלמה הלכה ממנו

והנה יש להבין על פי פירושו איך יתכן שמשנה רבינו נתעלמה ממנו ההלכה זו לגמרי עד שגעו כולם בבכיה, ורש"י כתב שלא יתכן כזאת שמשנה עמד כנגד שישים ריבוא במעשה העגל ולקח את העבודה זרה ויטחן אותו עד אשר דק וגו', וכאן רפ"י ידיו, אלא כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו עכ"ל. מ"מ קשה לפי מה שענה משה לפנחס שמקריא האיגרת הוא יהיה השליח, כלומר שיקיים מה שכתוב בה שקנאים פוגעין בה, היה לו לומר למשה "איך שכחת כל זאת", ולא אמר כך אלא שנראה מדבריו שאפשר לפרש את האיגרת הזאת, כלומר ההלכה הזאת בדרך אחרת ורק משום שפנחס אמר שזה הכוונה בזאת ההלכה ולכן אמר שיקיים מה שכתוב בה לפי דבריו.

ולכן נראה לומר שמצינו לשון תפלה שנקרא פגיעה וכמו שכתוב אצל יעקב אבינו ע"ה "ויפגע במקום" (כח, יא) ופירש רש"י בשם רבותינו שהוא לשון תפילה, וכמו שנאמר "ואל תפגע בי" ולמדנו שתיקן יעקב אבינו תפילת ערבית, ולכן הכוונה במה שכתוב "קנאים פוגעין בו" שצריכים להתפלל שהבעל הארמית יחזור בתשובה, ויתמו החטאים ולא חוטאים, אבל פנחס היה סובר שפגיעה הוא מכת חרב וכמו שנאמר (שמואל ב, טז) "גש ופגע בו ויכה וימת" ולכן אמר לו משה קריינא וכו', דכיון שאתה סובר שהפירוש של פוגעין בו הוא מכת חרב, ראוי שתהיה אתה המבצע והשליח לעשות זאת.

ולפי זה ניחא מש"כ שנתעלמה ממנו ממש הלכה זאת שהוא סבר שזה הכוונה הוא תפילה, אבל האמת הוא כמו שפנחס סבר שזה כפשוטו מכת מוות וכן עשה פנחס למעשה.

פוגעין תרתי משמע

אבל עלינו להבין אם כן למה השבטים היו מבזין אותו לומר שהוא נכד של יתרו ולכן הרג נשיא שבט ישראל, דאם הפירוש הא כמו שסבר פנחס, אם כן עליו היה לעשות כן.

ונראה לומר דהנה בפסוק נאמר "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה, ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בוכים פתח אוהל מועד" ורש"י פירש שבכו מפני שנתעלמה ממשנה ההלכה, אבל בתרגום יונתן כתב "ואינון בכיין וקרין שמע" דהיינו שקראו אז קריאת שמע, והמפרשים התחבטו רבות בדברי התרגום יונתן, איך נכנס קריאת שמע לכאן, עד כדי כך שבחונכת התורה מביא שיש כאן טעות סופר וצריך לומר "וקלין שמע" דהיינו ששמע פנחס קולם שבוכים בקול, ולכן קם ועשה מה שעשה, אבל בכל החומשים כתוב "בכיין וקרין שמע" שמוכן שקראו קריאת שמע.

התפללו שישוב בתשובה

והנה האבן עזרא פירוש בפסוק "והמה בוכים" מתפללים להשם כלומר שהם פירשו שהכוונה של קנאים פוגעין בו היינו להתפלל עליו, ולכן הם התפללו לה' ובוכים שה' יתן לו שכל שיחזור בתשובה לפני יתברך.

קראו קריאת שמע

ולפי זה אפשר לומר בדרך אפשר שמצינו בגמרא בריש מסכת ברכות בתוספות (ד"ה מאימתי) שכתב שדרכם היה להקדים קריאת שמע ואח"כ התפללו תפילת ח"י ברכות לה', וגם אפשר לומר על פי התוס' במסכת שבת (דף יא.) ד"ה כגון שכתבו שקריאת שמע גם כן נקרא תפלה, ולכן שפיר קאמר התרגום שקורא ק"ש, ויתכן גם שרק ק"ש קראו וזה מש"כ האבן עזרא "מתפללים להשם" כלומר שקראו קריאת שמע שזה גם כן נקרא תפלה וכמ"ש התוס' הנ"ל.

תפילה קודם למעשה

והנה מצינו בגמרא מס' ברכות (דף ו) ששמע שגם פנחס התפלל קודם שעשה המעשה של הריגת זמרי, דאמרו חז"ל אין עמידה אלא תפילה שנאמר בפסוק בתהילים (פרק קו) ויעמוד פנחס ויפלל (ואין ויפלל אלא לשון תפלה וכמו שהיה כתוב ויתפלל) וכן בספר הסליחות אנו אומרים "מי שענה לפנחס בקומו מתוך

העדה הוא יעננו" ומבואר לכאורה דבעת קומו מתוך העדה אז התפלל ופנה בתפלה להקב"ה, ואז ענה לו ה', וכן במדרש רבה מפורש שפנחס התפלל וכן בגמרא חולין (דף קלד) קאמר שהכהנים מקבלים את הלחיים שהוא נגד התפלה שהתפלל פנחס שנאמר "ויעמוד פנחס ויפלל, ואם כן צריכין לומר שגם פנחס התפלל שישבו בתשובה, אבל נראה שמשום שראה שאין עוזר התפלה הבין שהכוונה הוא "פגיעה" כפשוטו מכת מות, ולכן עשה כן הלכה למעשה.

ביזו את פנחס שלא נענתה תפילתו

אבל לפי זה צריכין אנו להבין למה היו השבטים מבזין אותו וכנ"ל, ונראה לומר שהם רק היו מבזין אותו שהוא בא ממשפחה של יתרו שעבד עבודה זרה, אבל לא על עצם המעשה שעשה, באם כן היו צריכין לדונו בבית דין משום הריגת אדם מישראל וכנ"ל.

אלא נראה לומר שהם ביזו אותו ואמרו שאין הכי נמי שגם אתה התפללת עליהם גם כן שיחזרו בתשובה, אבל מה שלא נענתה, הוא משום שאתה בא מרשעים, ואין הקב"ה שומע תפלת צדיק בן רשע וכמ"ש אצל יצחק והרבקה שהשם שמע לקול יצחק משום שאין דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע ולכן לא נענתה רבקה משום שאביה היה רשע בתואל הארמי עיי"ש ברש"י בפרשת תולדות על הפסוק ויעתר לו ולא לה.

ולכן שפיר שרק היו מבזין אותו אבל הכתוב בא ויחסו אחר אהרן שהיוחסין הולכין אחר האב ולכן ברבקה לא נתקבל תפלתה משום שאביה הוא בתואל הרשע, אבל כאן פנחס אף מצד אמו הוא בא מיתרו שפיטם לע"ז, מ"מ העיקר הוא שמצד אביו הוא בן של אלעזר בן אהרן הכהן, ולכן אין לומר שמשום שלא היה מיוחס משום הכי לא נתקבל תפלתו, אלא שהעיקר שפשט ההלכה הוא שקנאים פוגעין בו הוא כמו שהבין פנחס לבסוף, ולכן אמר הקב"ה שאין לכם טענה על פנחס שעשה הכל כדין וכהלכה, ואדרבה ה' נתן לו את בריתו שלום והיתה לו הכהונה ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם.

איך נשיא ישראל יעשה כזאת

והנה החטא הזה של זימרי הוא בלתי מובן, איך נשיא בישראל יעשה כזאת, והנה בספר מי השילוח (להרה"ק מרדכי יוסף מאיזביצא זצ"ל) מביא דבר נפלא וכתב בזה הלשון: ולא יעלה על הדעת לומר שזמרי היה ח"ו נואף כי מן הנואף לא עשה הקב"ה פרשה בתורה, אך יש בזה סוד דהיינו מי שמרחיק עצמו מן היצר הרע ושומר עצמו מן העבירה בכל כוחו עד שאין שביכלתו לשמור את עצמו יותר מזה, ואז כשנתגבר יצרו עליו ועושה מעשה, אז בודאי רצון השם יתברך הוא, וכעין מעשה יהודה ותמר, שהיה בת זוגו ממש, וזה הענין היה כאן גם כן, כי זמרי היה באמת שומר עצמו מכל התאוות הרעות, ועתה עלתה שהיא בת זוגו, מאחר שאין בכוחו לסלק מזה המעשה ופנחס אמר להיפך שעדיין יש בכוחו לסלק עצמו מזה, זה שכתוב ושם יש ישראל המוכה, היינו שהקב"ה הראה לפנחס אחרי המעשה שעשה, שאל יחשוב פנחס שזמרי היה נואף גמור, אבל פנחס שבא מזרע יוסף שנתברר בסיגופין ונסינות בענין זה, ולכן הרע בעיניו מאוד על מעשה זמרי, והיה דן אותו בדין של קנאים פוגעין בו, ולכן משה רבינו לא הכניס את עצמו לדונו במיתה, אבל הקב"ה אהב את פנחס והסכים עמו, כי לפי שכלו עשה דבר גדול בקנאותו ומסר נפשו על זה ע"כ תוכ"ד. והנה הדברים האלו מש"כ הוא חידוש גדול, והיו הרבה גדולים שלא קיבלו את דבריו בזה, כי דבריו הם פלא גדול, (עיין בספרו הנ"ל, וגם בספרי תלמידו ר' צדוק הכהן מלובלין זצ"ל הנקרא תקנת השבים, וגם בספר תפארת יונתן לר' יונתן איבישיץ זצ"ל) שכתב בפרשה זו כעין זה דחלילה לחשוב בזמרי ושאר דור המדבר דור דעה אוכלי המן שיחטאו וכו', רק כל החטאים שלהם היה לשם שמים וכו' וכן כתב עוד בספרים הק' שאין לנו השגה בחטאם של אבותינו הק' ובפרט בדור דעה כדורו של דור המדבר שכתוב בזוה"ק שלא יהיה עוד דור כזה דור דעה עד שיבוא המשיח ויגאלינו בגאולה השלימה.

פניני חיים

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וכו' (כ"ה י"א)

הטעם קדמא ואזלא מונח רביעי, לרמז בזה הידוע שפינחס הוא אליהו, ואמרם ז"ל (זוהר פר' במדבר דף ר"ז ע"א) שנכנסו בו נשמות נדב ואביהוא, ולפי זה הרי ניחו בו ארבע נשמות קדושות וזהו שקדם ואזל.

אמרי קדוש - סטרעליסק

בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל. (כה, יא)
מהו הכונה "בתוכם" וי"ל דכל לבות בני ישראל היו מלאים רוח קנאת ה', ובזו ומשטמה למעשה המכוער של זמרי. אבל חסר היה להם הגבורה והאומץ לבצע בפועל מה שבקרב לבם. ופנחס גילה בפעולתו מה שבלב כל אחד מישראל. וזה בקנאו את קנאתי "בתוכם". היינו, פנחס גילה הקנאה אשר בתוכם, בלב כולם. ולכן, ולא כליתי את בני ישראל.

חתם סופר

בקנאו את קנאתי בתוכם (כה-יא).

על-ידי זה שקנאו פינחס את קנאת ה' והרג את זמרי, החדיר ללב כל ישראל - "בתוכם" - את מידת הקנאות, שלא יוכלו לסבול בקרבם עוברי-עבירה...

שפת אמת

הנני נותן לו את בריתי שלום. (כה, יב)

במדרש (במ"ר פכ"א א) בדין הוא שיטול שכרו. והקשו כבר המפרשים כי הרי שכר המצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט:). ויש לומר דהיות שעשה דבר הלכה שאין מורים כן, ולהכי אינו בגדר מצוה בתורת הציווי, כי אם נטלו מעצמו, ולכך בדין הוא שיטול שכרו

ועוד יש לומר, דלאשר שעתידי הוא להיות מלאך שאינו בגדר קיבול השכר, לכן בכדי שלא יקופח לגמרי, בדין הוא שיטול מעכשיו שכרו בהיותו עדיין בלבוש פנחס

חוקי חיים

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כה-יב).

אף על פי שהקנאות הינה לכאורה היפוכו של השלום ונראית היא כמחלוקת, בכל זאת אמרה תורה כי קנאות אמיתית וכשרה מביאה דווקא לידי שלום.

כתנות אור

יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר וגו'. (כז, טז)

אמרו רז"ל (ברכות ז:): "גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב שאור שבעיסה ושעבוד מלכות". נמצא, כי באמת הרצונות של בני ישראל הם להיות טובים, ורק בגמר המעשה אז גובר היצר, רח"ל. הוא אשר ביקש משה מאת הקב"ה: "יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר" 'רוח' הוא לשון רצון (מלשה"כ ביחזקאל א, יב: "אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו") שיקבל למעלה את הרצונות של ישראל, ואז בודאי ישאו חן וחסד לפניו.

אמרי נועם

וידבר ה' אל משה צו את בני ישראל (כח, א-ב).

צ"ל לשון חיבור, וידבר ה' אל משה השי"ת ציוה למשה רעיא מהימנא "צו את בני ישראל" שיתחבר אל בני ישראל, הר"ת של א"ת ב'ני אתון א"ב, הזדווג אליהם כאב רחמן, לדאוג עבור כל הצטרפויותיהם הגשמיים, להמשיך עליהם חסדים חיי אריכא ומזוני רוחא, אמנם עיקר העיקרים היה להם לרועה נאמן ללמד אותם דעת את ה', אשר הוא החסד הגדול שבחסדים, הס"ת של את' בני' גימ' שמ"ע, שזהו ראשית העבודה - קבלת עול מלכות שמים.

ישועות משה

והקרבתם אשה עלה לה' (כח-ט).

אם הקרבתכם נעשית באשה - באש של התלהבות, אזי הריהו עולה לה' - השי"ת מתעלה על ידה, כמו שאמר הכתוב: "מלא ה' כל משאלותיך" - היינו, שתמלא את כל משאלותיך ורצונותיך בה', ככוונה להגדיל תורה ולהאדיר את כבודו בעולם.

קדושת לוי

עובדות חיים

הנני נותן לו את בריתי (כה, יב)

רבינו החת"ס ז"ע היה מוהל מומחה, ומל מאות ילדי ישראל. גם לעת זקנתו המשיך במצוה זו, אלא שבשנותיו האחרונות היה מסתייע בדרך כלל על ידי חתנו הגה"ק רבי דוד צבי עהרנפעלד. ביום א, יב כסלו שנת תקצ"ח, כאשר מל רבינו את הילד עקיבא יוסף שלעזינגער - שלימים היה לגאון וצדיק מפורסם, בעל "לב העברי" - חתנו לא נכח במקום. משראה רבינו כי איננו, מיהר ועשה את המילה בעצמו עד סופו. בתום הברית, הניף רבינו את ידיו הקדושות למעלה, ואמר בהתרגשות נפלאה: "ראו נא רבותי, כי אין לי ציפוניים ואיני יכול לבצע את כל פעולות המילה בעצמי, אלא שאליהו זכור לטוב מלאך הברית עמד לימיני וסמכני".

"ספרא דמלאך" אוצר אמרות החת"ס

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. (כ"ה. י"א)

הרה"ק ר' פינחס מקוריץ ז"ע שאל את המגיד ממעריטש: מפני מה תלמידים רבים כרוכים אחרים ורק מעטים מתקרבים אלי? החזיר לו המגיד, אגיד לכם את טעמו של דבר, פרשת חקת ובלק וכן מסות ומסעי שבתורה הן פעמים נפרדות ופעמים מחוברות, הכל לפי המצב שבלוח השנה, אך פרשת פינחס נפרדת היא תמיד, וכל כך למה? לפי שפינחס היה קנאי גדול לאמת וקשה היה להתחבר עמו. כוונתו היתה שרבי פינחס מקוריץ היה מדקדק מאד בעצמו שלא להכשל אפילו בנדנדד שקר.

הנני נותן לו (כה, יב)

בזמן רבי פנחס הורוויץ זצ"ל, בעל ה"הפלאה", שהיה רבה של העיר פרנקפורט שבגרמניה, ארע המעשה הבא:

תקנון העיר קבע כי את המשכורת הגבוהה ביותר מבין כל אלו המקבלים משכורת מקופת הקהילה, יקבל הרב.

לימים חיפשו חזן לעיר. הם מצאו מועמד עם קול משובח, ששימש כחזן בבית הכנסת בברלין. הם הבטיחו לו משכורת מכובדת, והוא ניא את לשמש חזן בעירם. אלפים היו באים לשמוע את תפילותיו בימים הנוראים ובמועדים.

החזן קנה לעצמו שם ותהילה, ומידי תקופה היה מבקש העלאה במשכורתו, והגבאים נאלצו, בלית ברירה, להעלות לו את שכרו, עד שמשכורתו הגיעה לסך של עשרה אחוז פחות ממשכורתו של הרב.

שנה אחת לפני הימים הנוראים, ביקש החזן העלאה נוספת בשכרו, כמו זו שמקבל הרב, ומשלא נענה, פתח בשביתה.

מאז ומעולם זו הייתה השיטה: סנקציות, ודווקא ב"עונה הבוערת..."!

המורים שובתים לקראת סוף החופש הגדול... המצילים שובתים לקראת פתיחת עונת הרחצה... את מחירי החלב מעלים לפני חג השבועות... גם החזן פתח בסנקציות לפני הימים הנוראים.

אמרו לו: "נלך ביחד אל הרב, ואת אשר יורה לנו- נעשה."

והוא הסכים.

הרב, רבי פנחס הורוויץ, שמע את טענות שני הצדדים, ואמר בתמיחה, בדרך בדיחותא: "עושה מעשה זימרי- החזן מזמר בקולו, ומבקש שכר כפנחס- כמוני ששמי פנחס..."

החזן הביא את הרמז, ומאז לא ביקש העלאה נוספת.

ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה (כז, י)

לפני פטירתו שלח הגאון רבי שמעון סופר ז"ע לקרוא אליו את ראשי הקהילה של קראקא: ואמר להם, דעו לכם רבותי, שכל רועה מסור לצאנו, ודואג להוציאם למרעה ומקפיד, שלא יאונה להם כל רע, אבל מסירותו זו אינה מכוונת דווקא, לטובת הצאן אלא לטובת עצמו הוא, דואג להם מפני שהם נכסיו ורכושו אבל לא כן הוא רועה ישראל, שבשעה שהוא, דואג לעדתו צריכה להיות דעתו נתונה לא לטובת הנאה עצמית שהעדה מעניקה לו פרנסה וכבוד, אלא לטובתם בלבד וזהו הפירוש, "ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה" שלא יהיה כצאן אשר אין להם רועה שאין דעתו של הרועה נתונה להם אלא לעצמו.

הילולא דעריקיא

הרה"ק אברהם מתתיהו משטפנשט זי"ע
- כא תמוז -

הקשר בין בית קראלי לבית שטפנשט

קשר מיוחד נרקם בין בית קראלי לשטפנשט, החל בשנת תשנ"ד עת נרתם מרן רבינו שליט"א לסייע לידיד נעוריו הרה"ג אברהם יעקב סלמון לפעול להנצחת זכרו הטהור.

הכל החל כשמר"ש השקיע את כל מרצו בארגון העליה ההמונית לקברו בגבעתיים, ובעריכת סעודת ההילולא הרבתי ויזם את התפילה השבועית בקברו, ופעל רבות להקמת בית המדרש וכולל שטפנשט.

אחר התייסדות ביהמ"ד שטפנשט ברח' מהרש"ל בבני ברק ואך מתי מעט, פקדו את היכל בית המדרש, והיו צריכים לשלם לאנשים לבוא ואף לעמוד בחוץ לחפש צענטער.

נעתר מרן רבינו הגה"ק זי"ע מקראלי למען כבודו של הצדיק משטפנשט, לכהן כמרא דאתרא, ולהאציל לבאי שערינו מנועם זיו אורו ותורתו. ובכך להעתיק את בית מדרשו למקום

כן העתיק למקום את "כולל אור אביגדור קראלי", ואכן מאז התרבו ספסלי דבית מדרשא בתלמידי רבינו זי"ע.

מידי ליל שב"ק בין קבלת שבת למעריב נשא רבינו זי"ע מדברות קודשו במשנת הצדיק משטפנשט.

כן פיאר רבינו זי"ע את כינוסי ואירועי שטפנשט ונשא בהם משאות קודש.

ביומא דהילולא הראשון ד' טבת תש"פ השלים מרן רבינו שליט"א יחד עם בני המשפחה, את ספר התורה החדש והמהודר שנכתב ע"י רבינו הגה"ק מקראלי זי"ע, והכניסו ברוב פאר והדר (בהשאלה) לבית המדרש שטפנשט בב"ב. זכותו יגן עלינו ועכ"א

הצדיק משטפנשט נולד ביום הראשון של חנוכה בחצר-קודשו של זקינו הקדוש מרן הסבא קדישא רבי ישראל מרוז'ין זי"ע. אביו היה רבי מנחם נחום, בנו הרביעי של הרה"ק מרוז'ין זי"ע, אשר לימים הנהיג את עדתו בעיירה שטפנשט ומצודתו היתה פרושה על כל יהדות רומניה.

שמחת הכנסתו של הרך הנולד בביתו של אברהם אבינו ע"ה נערכה ביום "זאת חנוכה". שמו נקרא בישראל "אברהם מתתיהו" על פי הוראתו של זקינו הרבי מרוז'ין, שאמר לאבי הילד: "כשתכניסו לביתו של אאע"ה, תקרא את שמו 'אברהם מתתיהו'; 'אברהם' ע"ש זקינו הקדוש 'רבי אברהם המלאך' זי"ע, ו'מתתיהו' כי הזמן גרמא, והוא יהיה בעז"ה בעל כח כמו מתתיהו כהן גדול".

זקני החסידים היו מציינים, כי דברי ברכתו של רבינו הריז'ינער זי"ע נתקיימו במלואם. רבי אברהם מתתיהו משטפנשט, הוכר ברבות הימים כעובד ה' בקדושה ובטהרה וביגיעה עצומה מתוך הסתגפות יתירה ורוב עמל עד כלות למעלה משכל האנושי. ועד תקופה קצרה לפני הסתלקותו היה עובד את עבודתו בכח ובגבורה בבריאות מתמדת, כפי שצפה סבו הרה"ק מרוז'ין.

את ימי ילדותו עשה רבינו בבית אביו, בחצר-קודשו ועל ברכיו של זקינו הרבי מרוז'ין שהאציל עליו מהוד זיו קדושתו. עד ימי זקנותו היה רבינו מתפאר ומשתבח בכך שזכה ללמוד מפי זקינו הריז'ינער את אותיות הא"ב, וכאשר הגיע לאות יו"ד אמר לו זקינו: "א יוד - ביסטו" ["יהודי - זה אתה..."].

כבן יחיד לאביו הקדוש רבי מנחם נחום, הועיד אתו אביו לגדולות ונצורות, וכבר בימי נעוריו הפנה אליו מקרים דחופים שנזקקו לישועות גדולות, כשהוא אומר לחסידיו: "האחזו בחוזקה בבני מתת'הו, אם תתעקשו עמו - תושעו". ביטויים מופלגים על רוממות גדלות נשמתו, נשמעו מפי אביו בהזדמנויות שונות, כמו "בני יחידי הקדוש" או "בני מתתיהו הוא אדם השלם".

בחודש כסלו תרכ"ט חלה אביו רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע את חוליו האחרון, ונפל למשכב ממנו לא קם. בי"ד בכסלו תרכ"ט נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון-הקודש ושם בעיר יאס מנוחתו כבוד.

בנו, רבינו אברהם מתתיהו, מיאן להתנחם אחריו וסירב בכל תוקף למלאות את מקומו. אולם חזקו עליו של המייחלים להנהגתו. לאחר שנת האבל הראשונה אחר הסתלקות אביו הק', כשהוא א"ך בן כ"א שנה, קיבל עליו רבינו את עול האדמורו"ת והמשך הנהגת העדה הקדושה בשטפנשט

ברבות הימים נודע כפועל ישועות מפורסם ביותר, אלפי סיפורי מופת מתהלכים סביבו ונפוצים ביותר בין כל יוצאי רומניה.

בשנותיו האחרונות נחלש וכוחותיו הלכו והתדלדלו, אך הוא לא שינה מהנהגותיו וסדריו בחודשי הקיץ תרצ"ג התגברה חולשתו וביום שב"ק פרשת פנחס, כ"א תמוז, נשבה ארון-האלוקים והוא כבן פ"ו שנים.

כ 35 שנה לאחר מכן, בריש חודש חשוון תשכ"ט, הועלה ארונו לארה"ק

מרכז אמונת חיים קראלי

פרנס השבוע

ידידינו עוז איש חי ורב פעלים העומד לימינינו בכל עת

הרה"ג שמואל לוי שליט"א

מרבני כולל חזון איש ומשפיע במודיעין עילית

לרגל שמחת אירוסין הבן

הבה"ח דוד ני"ו עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שיבנו בית נאמן וירווה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יו"ח

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' הרב אבוחצירא 12 אשדוד

טל. 052-7170710 או 055-6798152

ובאימייל: 8659931@gmail.com

לעילוי נשמת

מרת חנה רוט ע"ה

בת ר' יחיא הי"ו ועיישא ע"ה
נלב"ע י"ח תמוז תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית טובא מושקוביץ ע"ה

בת הרב אפרים זצ"ל
נלב"ע טו תמוז תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשע"ט

זכותו יגן עלינו ועכ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

מרת חיה שרה חנון ע"ה

בת הרה"צ אליעזר צבי זצ"ל
נלב"ע יג תמוז תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל

בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

נעימות החיים

ובני קורח לא מתו (כו, יא)

על דרך צחות ניתן לומר: "ובני קורח לא מתו" - מחלוקתו של קורח לא מתה, תמיד רבים בני אדם זה עם זה...

לקראת כל חג ומועד דורשים הדרשנים בענייני דיומא, ומלבנים דיני חמץ ומצה שלושים יום קודם הפסח, דנים בהלכות סוכה וארבעת המינים בעתם ובזמנם. גם דרשות על פרשת השבוע צריכות, כמובן, להתאים לזמן ולתקופה. בחודש תשרי דורשים הדרשנים בפרשיות חומש בראשית, אך אם יבואו לדרוש בפרשת לך-לך בעיצומו של קיץ, יתמהו עליהם השומעים, על אף שבני תורה הם, וראוי לשמעם בכל עת וזמן.

יוצאת מן הכלל היא פרשת קורח, אשר עליה נאמר "פרשה זו יפה נדרשת", שהרי תמיד ניתן וראוי לדרוש בפרשה זו, ולחזק את הציבור מפני המחלוקת.

מחלוקות יש תמיד, בין 'ציבורים' שונים, בין אדם לחברו ולשכנו, ואף בין בני הבית, בנושאים שונים ומגוונים, כגון:

על כמה מעלות יש להפעיל את המזגן- עשרים או עשרים ואחת וחצי?

מתי ראוי שיידלק החשמל בשבת, בחמש (כך טוען ר' פלוני), או בשש (כדרישתה התקיפה של רעייתו)?

לאיזו מסעדה יצאו עובדי המשרד ביום הגיבוש, חלבית או בשרית? בהכשר הזה או בהכשר ההוא? שניים מהעובדים כועסים מאוד, שלושה אחרים פגועים עד עומק נפשם, ואחד מוחה בתוקף שכל הרעיון אינו ראוי כלל, וברוח זו הולך ומתגבש הגיבוש...

כל זה עוד לפני שהזכרנו את מחלוקות הענק על תקציבים והקצאות למוסדות, ועל מחלוקות שעניינן עקרונות-אמיתיים או מדומים-ופרינציפים.

סיפור מספרים על שני אנשים, שהתארחו באיזשהו בית הארחה זנוח. באמצע הלילה, בעת שהתהפכו השניים על מזרניהם הדקים, נתגלע ביניהם ויכוח מר- זה אומר קר לי, חייבים לסגור את החלון, וזה אומר חם לי, חייבים לפתוח. התחפרו איש איש בטענתו, והחליפו גידופים ועלבונות, אם כי עייפים היו מלצאת ממטותיהם, ולבסוף נרדמו מבלי ליישב את הוויכוח. לאחר שהאיר היום, קמו משנתם רגוזים וממורמרים, ובאותה שעה התברר להם שבחלון לא היתה כלל שימשה... הכל פסיכולוגי, כמו במריבות ובוויכוחים רבים.

עוד סיפור מסופר, על דרשן אחד - לא ממש למדן מופלג - שהייתה לו דרשה יפה ומפולפלת על פרשת קורח. ומה עשה אותו דרשן כאשר קראו בתורה פרשת שלח-לך או חוקת, לך-לך או שמות?

היה אותו דרשן עולה לדרוש, ומתחיל לומר בלהט: "בפרשת השבוע שלנו יש לקחים גדולים וחשובים מאין כמותם, הסכיתו ושמעו...". ואז היה מכניס ידו לכיס הימני של חליפתו, אחר כך פשפש בעומק כיסו השמאלי, עבר לכיס החולצה, ולאחר מכן לכיס המכנסיים. קהל השומעים תלה בו מבטי תמיהה, מה הוא מחפש?

"אוי", הוא אמר לבסוף, "הקופסא של הטבק! אני זקוק לקמצוץ טבק כדי לחזק נפשי וליישב דעתי, לפני שאעמיק בדרשה הנפלאה שלפנינו".

הוא חיפש ופשפש עוד זמן מה, ואחר כך הפטיר: "אהה, להיכן נעלמה קופסת הטבק ההיא? כמו קורח בשעתו, נבלעה הקופסא באדמה, ואיננה? אוה, מאחר וכבר הזכרתי את קורח, נזכרתי בפרוש נפלא על מחלוקתו ועל עדתו..."

אם אין דרשה בנושאים אקטואליים, ואין פירוש שאפשר לקשרו לתקופת השנה ולפרשה, או לחילופין ל"חתן שלנו", תמיד אפשר להביא את קורח, הוא מסתדר יפה עם כל הפרשיות. (מתוך הספר 'דורש ציון').

לקחי חיים

לכן אמר הנבי נותן לו את בריתי שלום (כה, יב)

התורה מתארת את השכר הגדול שקיבל פנחס, על מעשהו הנועז - קנאת ה'.

נשאלת השאלה: לכאורה היו כאלו שהרגו הרבה אנשים שמרדו בה', מדוע דווקא פנחס עלה בשכרו על כולם?! על מנת להבין מה זיכה אותו בשכר כה גדול

נביא סיפור שימחיש זאת:

בעיר רבאט גר יהודי בשם שמעון שטרית, שמעון היה עני מרוד שהשתכר בעמל כפיו מהיד לפה.

יום אחד חשקה נפשו באגרטל יפה שיפאר את ביתו. הוא אסף פרוטה לפרוטה ומשהצטבר הסכום המבוקש, הוא שם פעמיו אל השוק. הוא דמיין לעצמו איך יראה הבית עם האגרטל החדש, במהלך כל הדרך אל הדוכן של רחמים בשוק, אך כשהגיע לשוק, לדאבון ליבו, לרחמים לא נשאר מאומה - הכול נמכר! "לא נורא שמעון, תבוא בעוד שבועיים אני מקבל סחורה חדשה ויפה." - זעק לעברו רחמים. "מה שבועיים? אין לך משהו למכור לי?!" - התחנן שמעון. רחמים ריחם עליו ואמר לו: "ראה יש לי אגרטל ישן מאוד - קח אותו ברבע מחיר מחדש, ובעוד שבועיים אני ימכור לך משהו חדש. האגרטל שרחמים מכר לו היה עתיק מאוד, ושמעון התנחם בו כמוצא שלל רב.

יעקב, העשיר של העיר, שגר בסמיכות לשמעון ראה את שמעון עם כד הענתיקה והחליט לחמוד לצון, הוא קרא לעברו: "שמעון, אגרטל כזה מתאים לאוצרות המלך - תן את זה למלך והוא ישמח" שמעון לא חשב פעמיים - "לשמח את המלך! - איזו זכות!!!" - ומיד הוא שם פעמיו היישר אל הארמון המלך כשהוא צועק לשומרים: "בבקשה תתנו לי ליכנס למלך, הבאתי מתנה למלך!" המלך אידריס השנייה היה המום - "היודי מביא למלך מתנה - אין זה כי אם אגרטל עתיק ויקר עד למאוד!" - חשב לעצמו. מיד הוא הורה למשרתיו להביא לשמעון שק מלא מטבעות זהב! שמעון חזר לביתו עשיר, ומאז הפך ל"גביר שמעון!"

שמעון ניגש לשכנו, יעקב העשיר והודה לו על העצה. יעקב העשיר היה המום, אבל ראש עסקי היה לו, מיד הלך וקנה כד מצופה ביהלומים ואבנים יקרות ושם פעמיו אל ארמון המלך. המלך התרגש כל כך, וחשב לעצמו: "במה אוכל לגמול טובה לאחד שהביא לי מתנה שכזו ובוודאי שלא חסר לו כלום?! הוא הורה למשרתיו להביא לו מחדר האוצרות משהו נדיר ויקר ערך. לא עברו כמה דקות ויעקב העשיר יצא מהארמון עם האגרטל הישן של שמעון.

פנחס זכה בשכר כל כך גדול כיוון שמעשהו היה לשם שמים, הוא לא חשב על התועלת שתצא לו מזה אלא מה הקב"ה ריווח מזה, ושכרו היה בהתאם.

קול קראלי

עדכונים ♦ שיחות ודרשות ♦ סיפורים ♦ ניגונים

074-7962278

שמעו ותחי נפשכם

ביאורי חיים

למה יגרע שם אבינו

ג) עוד כתבו שם בשם הרב ח. שמואלי שליט"א, שהביא ה"חת"ם סופר" (חלק ו סימן נ"ו) שביאר שכוונת ה"מרדכי" בדבריו, כי מומר - אין אשתו מתייבמת, אינה במומר לעבודה זרה או לשבת בלבד, אדם זה המקיים את כל התורה כולה - מלבד עבודה זרה או שבת, למרות שנחשב כמומר לכל התורה כולה - אין אשתו נפטרת מייבום.

כוונת ה"מרדכי" היא, במי שנטש את דרך התורה ונדבק לאומה אחרת, ויצא מכלל ישראל. באחד שכזה ניתן לומר ש"אין בהקמת שם בישראל", ועל כן אין אשתו מתייבמת. ע"כ.

ד) עוד תירצו שם בשם הרב דוד הורוויץ שליט"א, והרב ח"ש כהן שליט"א, שבגמרא בשבת (צ"ו ע"ב) נחלקו על איזה מלאכה ממלאכת שבת עבר המקושש. יש שסוברים שהעביר את חבילת העצים ד' אמות ברשות הרבים, ואכן, לדעה זו, חילול השבת נעשה בפרהסיא. אולם לדעות הסוברות שהמקושש עבר על מלאכות מעמר, או תולש, אין כל הכרח לומר שחילול השבת נעשה בפרהסיא. על אף שבפסוק נאמר "ויקריבו אותו המוצאים אותו מקושש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל העדה", מכל מקום יתכן שאת חילול השבת עשה כבר קודם לכן כשתלש או עימר. ע"כ.

ה) עוד כתבו שם בשם הרב ח"ש כהן שליט"א, והרב שמואל קרביץ שליט"א, וז"ל: במדרש (הובא בשו"ת "חתם סופר" ח"ו סי' נ"ו) מופיע צלפחד כצדיק, וכממשיך מעשה אבותיו עד למנשה. מכך מוכח שצלפחד שב בתשובה גמורה על מעשהו. ועל אף שאין בכוח התשובה לפטור אותו ממיטת בית דין, אבל ודאי שמומר אין הוא נקרא עוד (ועיין ש"ך יו"ד סי' שמה סק"ח), ומשכך, ודאי שהוא כן בר הקמת שם בישראל. עכ"ל.

ו) ולענ"ד י"ל בס"ד שלמרות שהמחלל שבת בפרהסיא, הרי הוא מומר לכל התורה כולה, אולם צלפחד אינו נחשב למומר, שהרי חז"ל דרשו כי צלפחד עשה את מעשהו לשם שמים - כדי שיידעו העם את חומרת עונשו של המחלל את השבת. ואף ודאי שלא צדק במעשהו, שלא הותר לחלל שבת למטרה זו, אך מכל מקום אין לשופטו כמומר, שהרי אינו מורד בהקב"ה ובתורתו. מאת:

הרה"ג **גמליאל רבינוביץ** שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

בפרשתנו פרשת פינחס, כתוב, למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן (כ"ד, ד')

ופירש רש"י: "למה יגרע שם אבינו - אנו במקום בן עומדות, ואם אין הנקבות חשובות זרע - תתייבם אמנו ליבם".

ובספר מרפסין איגרי בפרשתנו, הקשו, וז"ל: הלא צלפחד חילל שבת בפרהסיא, כפי שאמרו חז"ל: "המקושש הוא צלפחד", והמחלל שבת בפרהסיא, הרי הוא מומר לכל התורה כולה, וידועים דברי ה"מרדכי" כי מומר שמת ללא בנים - אין אשתו מתייבמת, משום שאינו בהקמת שם בישראל. ונמצא כי אשת צלפחד אינה ראויה ליבום. ומה מקום יש לטענת בנות צלפחד החכמניות: "ואם אין הנקבות חשובות זרע - תתייבם אמנו", ?

א) ותירצו שם בשם הרב ש. חיים שליט"א, והרב אסף אוריאל פחה שליט"א, וז"ל: קיימת דעה, כי בפעם אחת אין אדם נעשה מומר. דעה זו מובאת בתוספות במסכת חולין (י"ד ע"א ד"ה השוחט), שאף הביאו ראיה לזה.

האחרונים כתבו, כי רק במומר לתאבון נאמר כלל זה - שאינו נעשה מומר בפעם אחת, אך במומר להכעיס הרי זה נעשה מומר אפילו בפעם אחת. (חזון איש יורה דעה ב').

לפי דעה זו ניתן לומר, כי למרות שצלפחד חילל שבת בפרהסיא, אך מכיון שלא עשה זאת להכעיס אלא לתיאבון; שהיה זקוק לעצים שקשש, לכן אינו נעשה למומר בפעם אחת ע"כ.

א) עוד תירצו שם בשם הרב יחזקאל שיינפלד שליט"א, וז"ל: גם אם נאמר כפי דברי המרדכי, כי מומר אין אשתו מתייבמת, ואשת צלפחד אינה ראויה ליבום, עדיין יש מקום לטענת בנות צלפחד.

כי ודאי לא טענו בנות צלפחד שתקיים אמם מצות יבום, שהרי כל מטרתן היתה לזכות לחבל ונחלה בארץ הקודש. על כרחך שטענה זו: "תתייבם אמנו", כוונתה רק לשלול את הסברא כי הנקיבות אינן חשובות זרע.

בטענתם זו התכוונו לומר, כי הלא כן היא ההלכה, שאדם שמת בלא בנים והשאיר בנות - אין אשתו מתייבמת, הרי שהנקיבות חשובות זרע. אמירתן "תתייבם אמנו" - אינה מכוונת למקרה הנוכחי בדווקא, אלא לכל הנשים שמת בעליהן והשאירן עם בנות לבד. ע"כ.

ב) עוד כתבו שם בשם הרב ח. שמואלי שליט"א, וז"ל: ה"חת"ם סופר" מיישב, כי לא מצינו בשום מקום שצלפחד חילל שבת בפני עשרה מישראל, ועל כן אינו מומר. ע"כ.

עידוני חיים

האם אשת אליהו ואשת ריב"ל הותרו לינשא

אמנם לכאורה עדיין יל"ע לענין אשת ריב"ל דהרי לא נעשה מלאך אלא נכנס חי לגן עדן, וא"כ עדיין יש לה בעל, ואולי י"ל דאף שנכנס חי לגן עדן מ"מ לא נשאר בשר ודם אלא נהפך למלאך.

ובאמת אף לנין אשת אליהו יל"ע ע"פ מש"כ בשו"ת חת"ס (חו"מ צח) דאליהו הנביא לפעמים מתגלה בעוה"ז בצורת מלאך ולפעמים מתגלה בצורת אדם (וכשבא בצורת מלאך דינו כמלאך ופטור מכל המצות ומה"ט יכול לבא לברית בשבת, אף שהוא מחוץ לתחום וכשבא בצורת אדם דינו כאדם וחייב בכל המצות ויכול לפסוק הלכות ואין בזה משום תורה לא בשמים, ע"ש ולפי"ז בשלמא בזמן שהוא מלאך אשתו מותרת דהרי אין לה בעל אבל בשעה שהוא בא לעוה"ז בצורת אדם הו"ל לחזור לאיסורה הקודם וליתסר משום אשת איש, וצ"ל דמאחר שהותרה ופקע הקידושין שוב אינה נאסרת ודו"ק.

- המדור לע"נ האברך רבי יוסף יהודה גרוס ז"ל -

הנני נותן לו את ביתי שלום וגו' (כה יב)

עיין תרגום יונתן שהקב"ה עשה פנחס למלאך חי לנצח ויבא לבשר הגאולה, וע"ע בילקוט דפנחס הוא אליהו הנביא, והנה יש להסתפק אחרי שנעשה פנחס מלאך האם אשתו היתה מותרת להינשא לאחר, דשמא עדיין היא אשת איש שהרי לא מת, וכן יש להסתפק לענין אשת ריב"ל דמבואר בגמ' (כתובות עז) שנכנס חי לגן עדן האם אשתו היתה מותרת לינשא.

ועיין תרומת הדשן (סי' קב) דנוקט בפשיטות דאשת אליהו מותרת דהרי כתיב (בפרשת קדושים כ, י) "אשת רעהו" ומלאך אינו רעהו, ועין קוב"ש (ח"ב סי' כח) שתמה על התרה"ד דהרי בגמ' (קידושין יג) אחרי מיתה ודאי אינו רעהו, ובע"כ צ"ל דכיון שנאסרה שעה אחת שוב אסורה עולמית, עד שיהיה לה היתר או בגט או במיתת הבעל, וא"כ אליהו הנביא שלא מת מהיכי תיתי דאשתו מותרת, ותירץ די"ל דאחרי שגילה התורה דאחרי מיתת הבעל מותרת, אין הטעם משום דעצם המיתה מתרת אלא משום דאין לה בעל, ולפי"ז ה"ה כשנתהפך למלאך אין לה בעל ומותרת.

אמונת עיתיד

ימי בין המצרים במשנת רבותינו הק' זיע"א

רבינו הק' בעל ויגד משה זיע"א

והוא ענין בין המצרים, כי הימים האלו הם ימים קדושים מאוד אבל הם באתכסייא, ובכל שנה ושנה נתקנו יותר ויותר, והם כ"א יום כמנין אהי"ה, כי ע"י תשובה נתקנו, והימים האלו מסוגלים מאוד לתשובה, הגם ששערי תשובה לא ננעלו ומועיל תמיד לדופקי בתשובה, אבל אותן הכ"א יום שבין המצרים הם מועילים יותר, וזה פירוש הגמרא (קדושין כב:): קרקע נקנית בכסף ובשטר ובחזקה, ומאמתיה היו חזקה מצי דייש אמצרי (ב"ק ט), כי השכינה כביכול נקרא קרקע (ת"ז ת' יט לט), דהיינו מאימת השכינה נקנית לאדם מצי דייש אמצרי, רומז לימי בין המצרים שהם מסוגלים לפרנסה

(אור לשמים)

שמעתי מהצדיקים רבותינו ז"ל שבין המצרים מי"ז בתמוז עד תשעה באב הוא ג"כ כ"א יום, הם כנגד כ"א יום שבין ראש השנה עד הושענא רבה, אלא שאלו הימים בין המצרים הם בהעלם, ואילו הימים מראש השנה ועד הושענא רבה הם באיתגלאי, והנה לכך קוראים אנו בס"ת תמיד בבין המצרים פרשת פנחס ששם מוזכרים כל הקרבנות של פסח ושבעות ושל ראש השנה ושל סוכות, וע"י אותיות של הפרשיות קרבנות שקוראים בימים אלו, נעשה כלי למשוך אחר כך במועדות בזמנם אורות לכלים ההם כידוע לגבונים, עכלה"ק.

(מאור ושמש)

הטעם שקוראים פרשת המועדים בין המצרים דאיתא בספרים שלעתידי לבוא, כשתהיה הגאולה השלימה בב"א אז שבעה עשר בתמוז יהיה יום הראשון של חג ותשעה באב יהיה יו"ט האחרון של חג וי"ט ימים שבאמצע יהיו חוה"מ, וכמ"ש (ירמיהו ל"א י"ג) והפכתי אבלם לששון וכתוב (זכריה ח' י"ט) צום הרביעי וגו' יהיו לששון ולשמחה ולמועדים טובים אכ"ר בב"א, ולכן כתבו המועדים בפרשתינו.

(הרה"ק מרז"ן זי"ע)

והנה אנו נמצאים בפרשת פנחס שהוא נקראת בדרך כלל בימי בין המצרים, בין יז בתמוז לט' אב, ויש בזה רמזים רבים בספרים הק' וגם מובא שבפרשתנו מרומז הענין של הימים שבין י"ז בתמוז לט' באב, שבפרשה זו נזכרים כל המועדים, ולעתידי לבוא יתהפכו הימים האלו של האבילות לימי משתה ושמחה, וגם מובא שלעתידי לבוא יהיה יום י"ז בתמוז יום א' של יום טוב וט' באב יום האחרון של החג והימים שבאמצע יהיה כמו חול המועד וזה מרמז מה שקורין בימים אלו פרשיות המועדות בפרשת פנחס.

ובספר הק' שפת אמת מובא הענין שיש בקריאת הפרשה הזו בבין המצרים, כי בפרשתנו מוזכרים התמידים והמוספים והרמז בזה הוא לעורר את עם ישראל להשתוקק לעבודת בית המקדש וגם מובא בספה"ק רמזים בזה שכיון שכתוב בפרשתנו עניני חלוקת הארץ ונחלת בני ישראל בארץ ישראל ויש בזה רמז על נחלת בני ישראל בארץ ישראל לעתידי לבוא בנחמת ציון וירושלים.

והעולם אומרים בדרך צחות כי פרשת פנחס כשקוראים במקומה על פי הסדר של הפרשיות חל כמעט תמיד בבין המצרים, אבל שלא במקומו בימי החגים שבהם קורין פרשיות החג מפרשת פנחס, וזה לרמז שאדם הוא במקומו, הוא אין כל כך חשוב מכיון שרגילים בו וכולם מכירים אותו, אבל אם בא אדם חשוב וכאורח במקום שאין מכירין אותו אז שם הוא נכבד בעיני העם, וכן הוא הרמז של פרשת פנחס במקומו כלומר בסדר הפרשיות ושלא כסדרן שפרשה זו היא במועדים, וכן כתבו הספה"ק רמז שבימים האלו אפשר למצוא את השי"ת ביותר ניקל, וזה מרומז בפסוק כל רודפיה השיגוהו בין המצרים, ושלא במקומו.

ויהי רצון שנוכל בימים האלו להתבונן בכל מעשינו ונזכה לתקן את עצמינו עד שנזכה להגאל כבר בימים האלו, והכל תלוי רק בתשובה, וכמ"ש הרמב"ם שאין ישראל נגאלים אלא בתשובה, וכתבו הסה"ק שדי גם תשובה מועטת וכפתח של מחט, והעיקר התשובה יהיה לעתיד ע"י אליהו הנביא שזה פנחס שיתקיים הפסוק והשיב לב אבות על בנים בקרוב ע"י חסדים ורחמים מגולים אמן ואמן.

סיפורי חיים

הרבי עשה כן, אבל תיכף כששכב עליה התחיל מיד לצעוק בקול: "געוואלד, עס שטעכט מיר" (הוי, זה דוקר) הרב ר' יוסלי בשמעו הצעקה של הרבי נבהל מאד, ועלה בדעתו לבקשו שישכב על מטה שלו, אך ירא שמה יצעק גם כן על מטתו, ולא ירצה לשכב עליה, והיתה לו מזה חלישות-הדעת רבה, סך הכל רצה שהרבי ינפש קצת מטורח הדרך. לסוף החליט, והציע להרבי שישכב על מטתו, ונענה לו הרבי. כשקם הרבי משנתו אמר לו: טוב מאוד! החייתני.

שמח ר' יוסלי על כך, ושאל לחוזה: חידוש לי רבינו, שאמר על המטה החדשה שדוקרת לו; והלא איש ירא-שמים עשאה לכתחילה בשביל רבינו. השיב לו החוזה מלובלין בזה"ל: חס וחלילה! המטה כשרה מאוד, אלא שנודפת ממנו מרה-שחורה, מחמת שנעשתה בימי בין המצרים, והנגר היה ירא-שמים, והיה מתעצב על חורבן בית-המקדש בשעת עשייתה.

מקוה ישראל מושיעו בעת צרה

גם אני קבלתי ע"ע לאור קריאת

כ"ק מרן רבינו שליט"א

להוסיף

טבילה במקוה

לזכות ולשחרור החטופים

ולישועת ולרפואת הכלל והפרט

להרב הקדוש ר' יוסלי מאוסטילא, בן הרב הקדוש מנשכ"ז, נודע פעם שהחוזה מלובלין עומד לנסוע דרך עירו אוסטילא ולהנפש שם קצת, ורצה הרב שיתאכסן אצלו. אמנם ידע, שכשהרבי מלובלין שוכב לנוח על מטה של אחרים, יארע לפעמים שהוא צועק ואומר: "אני מרגיש דקירות", ועל כן קרא אליו הרב נגר אחד ירא-שמים, וצויה לעשות מטה חדשה בשביל הרבי, שלא ישן עוד עליה שום אדם, וצויה שיטבול קודם עשייתה, ויעשה אותה במחשבה טהורה. והנגר הזה, מתחילה לא נעם לו כל העסק הזה, ויירא להכניס עצמו בדבר. אכן לא הרהיב עוז בנפשו לסרב לפקודת הרב, וקיבל על עצמו העבודה והתחיל לעשות את המטה בשפלות ובהכנעה ובשברון-לב גדול, בידעו מי הוא הקדוש אשר ישכב עליה.

כאשר גמרה, הביאה מיד להרב ר' יוסלי, והרב הכניסה לבית מיוחד ונתן עליה כרים וכסתות נקיים ומגוהצים כיאות לאיש-אלוקים כזה, והעמיד שם כסא, שלחן ומנורה, וסגר את החדר על מנעול, ואת המפתח לקח אצלו, כדי שלא יכנס לשם שום אדם. לאחר איזו ימים בא החוזה מלובלין, ור' יוסלי יצא לקראתו, ובקשהו שיתאכסן אצלו, והרבי נענה לבקשתו. נתמלא ר' יוסלי שמחה, והוביל את הרבי לחדר שהכין לו, והראה לו את המטה שעשה בשבילו, וסיפר לו שאיש ירא-שמים עשאה, וביקשו שישכב לנוח קצת.

תפילה וסגולה נפלאה

מהרה"ק רבי מאיר מאפטא זצוק"ל בעל אור לשמים

לרגל יומא דהילולא כה תמו

היתה חביבה מאוד על אדמו"ר הרה"ק ה'תפארת שלמה' מרדומסק זצוק"ל
ואמר שהיא סגולה נפלאה לפרנסה ולהצלחה לאמרה בכל יום

היתה שגורה בפי מרן אדמו"ר הגה"ק מקראלי זיע"א דבר יום ביומו, וכן עורר זיכרון תמיד לאמרו
בתדירות, באמרו שתפילה זו מסוגלת לכל הישועות, והורה להדפיס התפילה ולהפיצו בתפוצות ישראל

בְּרֵאשִׁיתִי לְכַבֹּדְךָ, וְאַהֲבָתְךָ תִּבְעַר
בְּקִרְבִּי, וּמִחֲמַתְךָ תִּאֲצִיל עָלַי לְהֵיוֹת
נֶגֶד עֵינֵי גְדֻלְתְּךָ וּגְבוּרְתְּךָ וּמַעוֹט עֶרְפִּי
וְחֶסֶד בִּינְתִּי, וְלֹא יִגְבֶּה לְבִי, וְלֹא אֶרְדּוּף
אֲחֵר הַכְּבוֹד וּגְדֻלָּה וְעֵשֶׂר כִּי אִם תִּכְסֹף
נַפְשִׁי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ.

וְאַהֲיָה מוֹכֵן בְּכָל רֶגַע לְמַסַּר נַפְשִׁי
רוּחִי וְנִשְׁמָתִי וְגוֹפִי וּמְאֲדִי עַל קְדֻשַׁת
שְׁמֶךָ, וְהִסַּר כָּל הַמְּסַכִּים הַמְּבַדִּילִים בֵּינִי
לְבִינְךָ, וְהַחֲזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
וַיִּנְעַם לִי כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְלֹא
יִבְלַבְּלֵנִי שׁוֹם עֲנִין מִעֲבוּדְתְּךָ הָאֲמִתִּית,
וְלֹא תַעֲלֶה קְנָאת אָדָם עָלַי וְלֹא קְנָאתִי
עַל אֲחֵרִים, וְלֹא אֶתְאַוֶּה לְשׁוֹם דְּבַר זֹלַת
רְצוֹנְךָ.

וְהוֹרִינוּ דְרָךְ חֲקִיךָ לַעֲבֹדְךָ בְּלֵב נָכוֹר
וְזָךְ וּבִשְׂמִיחָה וְרוּחַ נְמוּכָה וּבְאַהֲבַת עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ עַל יְדֵי וְעַל יְדֵי
זָרְעִי וְזָרַע זָרְעִי עַד כָּל הַדּוֹרוֹת וְלֹא
יִמָּצָא פְּסוּל בְּנוֹ חֲלִילָה, וְנִנְצַל מִחֲלוּל
הַשָּׁם, וְנִזְכָּה לַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה
בְּתַמִּידוּת מִתּוֹךְ הַרְחֵבָה, בְּתִשׁוּבָה
וּבְדַעַת וּבִשְׂמִיחָה וְלֵב טְהוֹר, וְנִשְׁמַר מִכָּל
חֲטָא וּמִכָּל עֲוֹן, וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תוֹרָתְךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת
אֲשֶׁר הָעֵוִינוּ וְלֹא נִבּוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא
נִכָּלֵם לְעוֹלָם הַבָּא אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

רְבוֹן הָעוֹלָמִים יִדְעָתִי כִּי הִנְנִי בְּיָדְךָ לְבַד
כַּחֲמֵר בְּיַד הַיּוֹצֵר. וְאִם גַּם אֶתְאַמֵּץ
בְּעֲצוֹת וּתְחַבּוּלוֹת וְכָל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל יַעֲמְדוּ-
לִימִינִי לְהוֹשִׁיעֵנִי וְלִתְמַךְ נַפְשִׁי, מִבְּלַעֲדֵי
עֲזָרָה וְעֲזָרְתְּךָ אֵין עֲזָרָה וְיִשׁוּעָה. וְאִם
חֲלִילָה יִחְפְּצוּ כָּלֵם לְהַרְעֵ אֶז אֶתְּהָ
בְּחֲמַלְתְּךָ תִּשִּׁים עֵינֶיךָ עָלַי וְתִשְׁקִיף עָלַי
לְטוֹבָה מִמַּעוֹן קְדוֹשְׁךָ.

הִנֵּה חֲבָלִים נִפְלָה לִי בְּנַעֲמִימִים,
וְיִשׁוּעָתִי בָּאָה, וְעֲזָרְתִּי תִגָּלֶה. לִכֵּן עֲזָרְנִי
רְבוֹן הָעוֹלָמִים לְהֵיוֹת עֵינֵי פְתוּחוֹת
לְרֵאוֹת תַּמִּיד אֲמִתּוֹת הַדְּבָר הַזֶּה, וְיִהְיֶה
תְּקוּעַ וְקִבּוּעַ אֲמוּנָתְךָ בְּלִבִּי בְּכָל עֵת לְבַל
אֶסוּר לֹא בְּדַבּוּר וְלֹא בְּמַעֲשֶׂה וְלֹא
בְּמַחְשָׁבָה לַעֲבֹד זֹלַתְךָ חֲלִילָה, כִּי אִם
תִּרְדֹּף נַפְשִׁי רְצוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת.

גַּם עֲזָרְנִי לְבַל יִמוּשׁ מִרְעִיוֹנִי וּמִלְבִּי
גְדֻלְתְּךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ וְהוֹפְעֵת חַיּוּתְךָ בְּכָל
רֶגַע, וְקוֹטֵן עֶרְפִּי בֵּין מַעֲשִׂיךָ, וּמֵה נְחָשׁב
אֲנִי בֵּין יְצוּרֶיךָ, וּכְאִין אֲנִי נֶגֶד בְּרוּאִיךָ אִם
גַּם הֵייתִי נְקִי מִכָּל חֲטָא, וּמֵה גַּם כִּי
עוֹנוֹתִי רַבּוּ לְמַעַלָּה רֵאשׁ נְקִלְתִּי מִכָּל
בְּרוּאִיךָ כִּי הֵם עוֹשִׂים רְצוֹנְךָ אֲשֶׁר לְךָ
נוֹצְרוּ וְאֲנִי בְּגִבְהַת לְבִי מִתַּעֲב בְּעֵינֶיךָ.

וְעֲזָרְנִי לְהֵיוֹת מִדַּת הַכְּנָעָה וְשִׁפְלוּת
רוּחַ דְּבוּק בְּלִבִּי וּבְרַעֲיוֹנִי בְּכָל עֵת וּבְכָל
רֶגַע, וְתִהְיֶה יְרֵאָתְךָ עַל פָּנָי לְבַלְתִּי
אֶחְטָא, וְיִשְׁמַח לְבִי תַמִּיד בְּךָ אֲשֶׁר

מוגש ומופץ באדיבות:

מוסדות קראלי • מרכז אמונת חיים • מפעלי מצמיח ישועות

מיסודו של מרן רבינו הגה"ק זי"ע • בנשיאות מרן רבינו עט"ר שליט"א